

การสร้างเสียงกีโพเราะสำหรับกีตาร์คลาสสิก

วรเทพ รัตนอมพัลย์

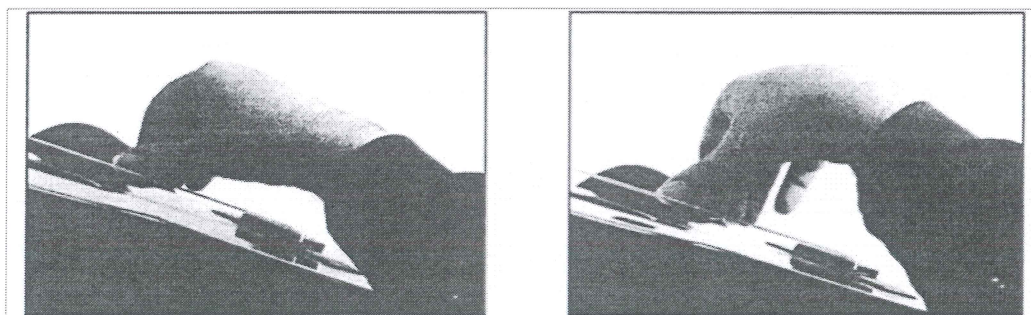
การสร้างเสียงกีโพเราะเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของการบรรเลงดนตรี สำหรับกีตาร์คลาสสิกนั้น เสียงกีตาร์เกิดขึ้นได้โดยการดีดของนิ้วมือขวาร่วมกับการกดสายของมือซ้ายตามความเข้าใจของนักเล่นกีตาร์คลาสสิกส่วนใหญ่แล้วจะให้ความสำคัญกับมือขวาเป็นพิเศษเนื่องจากมีปัจจัยหลายประการที่มีผลต่อการสร้างเสียงกีโพเราะ ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่

- ตำแหน่งการวางแขนและมือที่เหมาะสม (Hand & Arm Position)
- ท่าทางของมือและแขนที่ผ่อนคลาย (Relaxation)
- ความดัง-เบาของเสียง (Dynamics) ที่สามารถควบคุมได้ตามอารมณ์ของบทเพลง
- ลักษณะของเสียงในแบบต่างๆ (Articulations) เช่นเสียงสั้น (Staccato) เสียงที่ต่อเนื่องกัน (Legato) เป็นต้น

- น้ำเสียง (Tone Color) ที่สามารถปรับให้นุ่มนวลหรือกระด้างได้

จุดที่ควรจะให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกก็คือ ตำแหน่งของมือและแขนขวา มือควรจะเป็นแนวเดียวกับแขนเพื่อมิให้กล้ามเนื้อ, เส้นประสาทและเส้นเอ็นต่างๆ ตึงจนเกินไป ข้อมือที่โค้งมากเกินไปทำให้ระยะห่างของนิ้วแต่ละนิ้วกับสายไม่เท่ากัน ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1

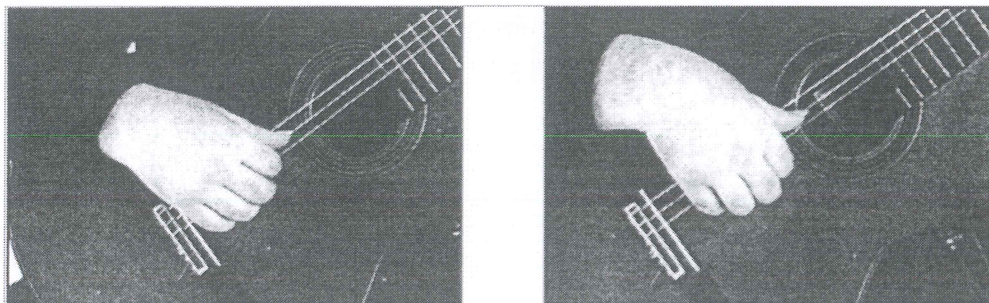

ถูก

ผิด

ข้อมือควรจะเป็นเส้นตรงแนวเดียวกับแขน ข้อมือที่หักเป็นมุมจะทำให้กล้ามเนื้อตึงเกินไปและไม่สามารถดีดสายได้อย่างเต็มที่ ดังรูปที่ 2

รูปที่ 2

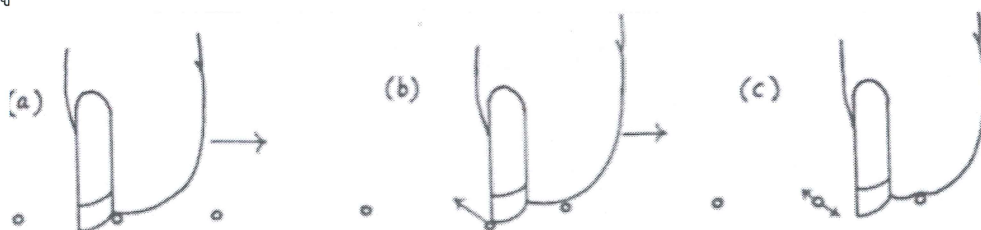
ถูก

ผิด

การดีดของนิ้วมือขวาโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ

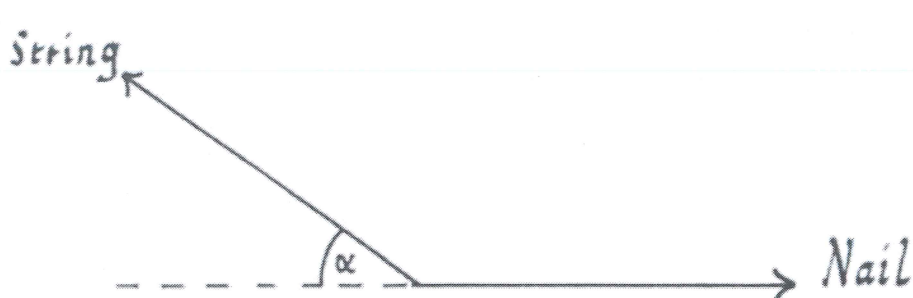
1. ดีดพัก (Rest Stroke) หรือการดีดแบบ อาโปยานโด (Apoyando) ซึ่งจะให้เสียงที่ดังและหนักแน่น นิยมใช้กันมากเวลาดีดทำนองแนวเดี่ยว และ ในบทเพลงประเภท ฟลามงโก (Flamenco) โดยเมื่อนิ้วดีดผ่านสายแล้ว จะไปพักที่สายถัดไป ดังรูปที่ 3

รูปที่ 3

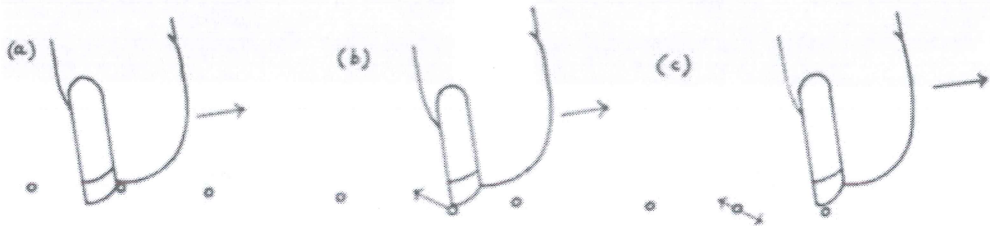
รูปที่ 4 เป็นการแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของนิ้วและสายหลังจากดีดแล้ว

รูปที่ 4

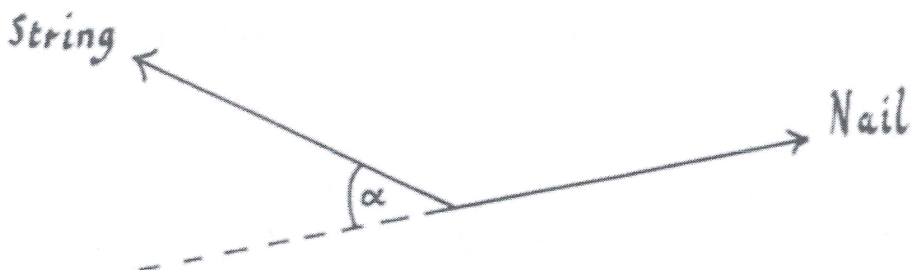

2. ตีผ่าน (Free Stroke) หรือการตีแบบ ทิรานโด (Tirando) ซึ่งจะให้เสียงที่นุ่มนวลกว่า นิยมใช้กันมากเวลาตีสายพร้อมๆ กันหลายสาย หรือการเล่นคอร์ด (Chord) หรือเมื่อต้องการความเร็วในการตี โดยเมื่อนิ้วตีผ่านสายแล้วจะพุ่งเข้าหาฝ่ามือ หรือกลับมาสู่จุดตั้งต้นพร้อมที่จะตีโน้ตตัวต่อไป ดังรูปที่ 5

รูปที่ 5

รูปที่ 6 เป็นการแสดงทิศทางของการเคลื่อนที่ของนิ้วและสายหลังจากตีแล้ว

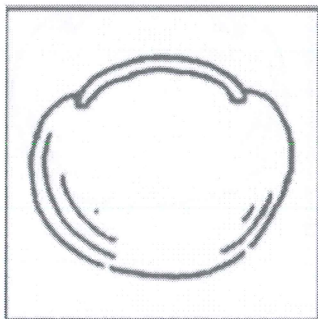

รูปที่ 6

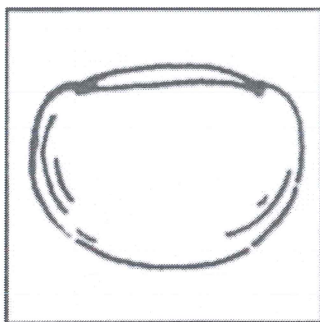
จุดที่เหมือนกันจากการตีทั้ง 2 แบบคือ สายจะเคลื่อนที่ไปในทิศทางเดียวกัน ถึงแม้จะเป็นการตีที่ต่างกันก็ตาม ฉะนั้นน้ำเสียงที่ได้จะมีความแตกต่างกันไม่มากนัก

ในปัจจุบันนี้ นักกีตาร์ส่วนใหญ่จะใช้เล็บในการตีกีตาร์ เนื่องจากสามารถสร้างเสียงที่มีความหลากหลายได้มากกว่า สิ่งที่จะมีผลต่อเสียงก็คือ ลักษณะของเล็บและความยาวของเล็บ เราสามารถแบ่งประเภทของเล็บ ออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

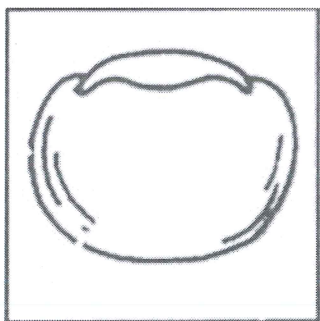
1. เล็บโค้ง (Curved) เล็บชนิดนี้จะมีโค้งมาก

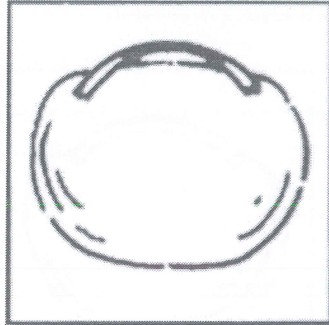
2. เล็บแบน (Flat) เล็บชนิดนี้จะมีลักษณะตรงข้ามกับชนิดแรก คือ ค่อนข้างแบนราบ

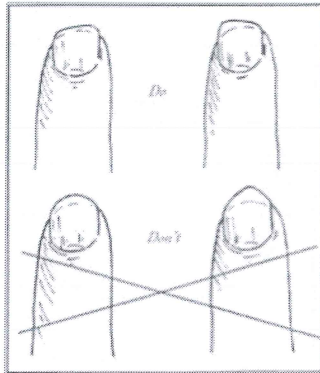
3. เล็บงุ้ม (Bent Downward) เล็บชนิดนี้จะมีลักษณะคล้ายเล็บนก คือ ปลายเล็บงุ้มลง

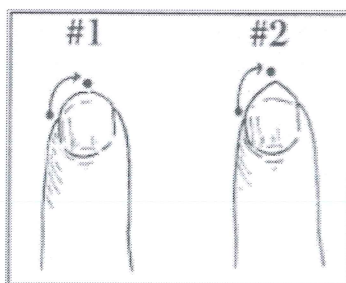
4. เล็บแหงน (Bent Upward) เป็นประเภทที่หาได้ยากกว่าชนิดอื่น เล็บชนิดนี้จะตรงกันข้ามกับเล็บงุ้ม คือ ปลายเล็บแหงนขึ้นข้างบน

การไว้เล็บที่ให้เสียงที่ดีนั้น ควรให้ยอดเล็บค่อนไปทางซ้ายหรือขวา ด้านใดด้านหนึ่ง
ไม่ควรให้ยอดเล็บอยู่ตรงกลาง

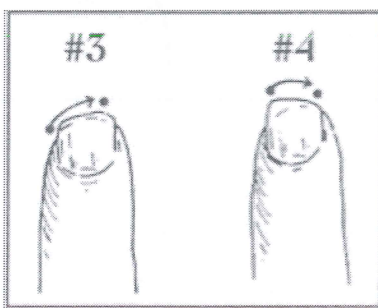

เหตุผลที่สำคัญของการที่ไม่ควรให้ยอดเล็บอยู่ตรงกลางคือ จะเกิดแรงต้านค่อนข้าง
มากเนื่องจากจุดที่เริ่มตีและจุดที่เล็บหลุดจากสายจะสูงมาก นอกจากนั้นจะทำให้เราไม่สามารถ
ใช้พื้นที่ของเล็บได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากสายจะหลุดจากยอดเล็บตรงบริเวณกลางเล็บ ดังรูป

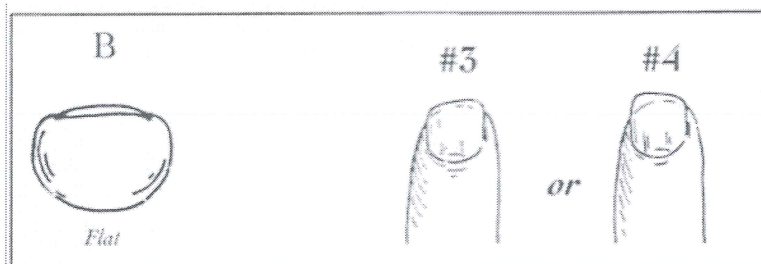
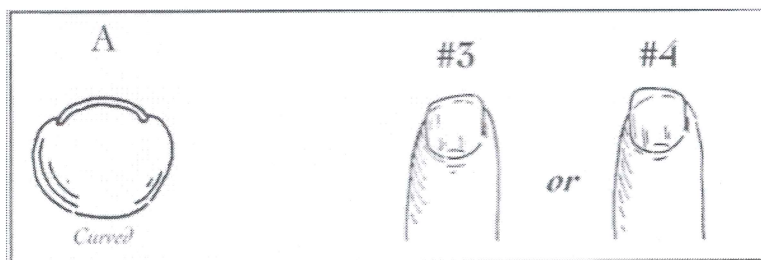

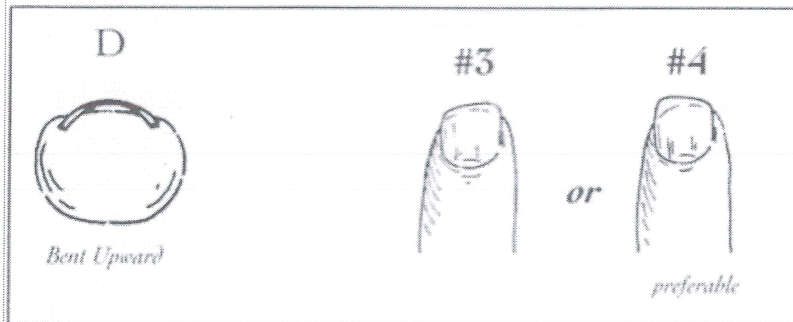
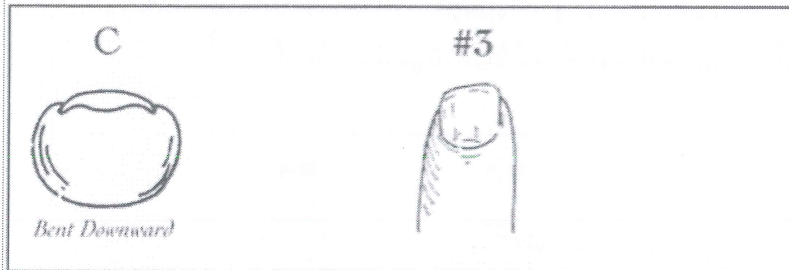
ในขณะที่การไว้เล็บให้ยอดเล็บอยู่ข้างใดข้างหนึ่งนั้น ทำให้เกิด “ทางลาด (ramp)”
ซึ่งจะเห็นได้จากจุดที่เริ่มตีสายและจุดที่เล็บหลุดจากสายจะทำมุมค่อนข้างลาด ทำให้แรงต้าน

จากเล็บค่อนข้างน้อย นอกจากนี้ยังทำให้เราใช้พื้นที่ของเล็บได้อย่างเต็มที่ แต่บางครั้งความไม่คุ้นเคยกับการไว้เล็บแบบนี้ก็อาจส่งผลให้การทำงานร่วมกันของมือซ้ายและมือขวาไม่ค่อยสัมพันธ์กันบ้าง เนื่องจากนิ้วที่ดีจะใช้เวลาอยู่บนสายกีตาร์นานขึ้น

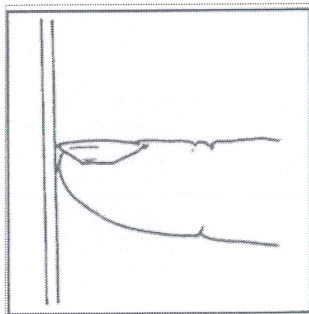

การไว้เล็บที่เหมาะสมกับชนิดของเล็บ จากรูปด้านล่างจะเห็นได้ว่าเล็บที่งุ้มลงเหมาะกับแบบที่ 3 เท่านั้น ในขณะที่เล็บที่แบนขึ้นดูจะไปกันได้ดีกับแบบที่ 4 มากกว่า ถ้ายังไม่แน่ใจว่าควรไว้เล็บแบบใด ควรจะเลือกแบบที่ 3 เนื่องจากเป็นแบบที่เข้ากันได้กับเล็บทุกชนิด

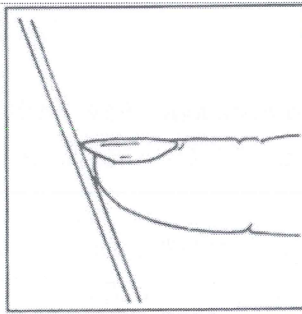

ความยาวของเล็บที่มีความเหมาะสม จะวัดได้โดยเอาเล็บวางลงบนตะไบขัดเล็บ โดยให้นิ้วนั้นทำมุม 90 องศากับตะไบ ถ้าปลายเล็บและเนื้อส่วนปลายนิ้วแตะกับตะไบพร้อมกัน ถือว่าเป็นความยาวของเล็บที่เหมาะสมดังรูปล่างทางซ้ายมือสุด ถ้าเล็บยาวหรือสั้นเกินไป นิ้วจะไม่สามารถทำมุมตั้งฉากกับตะไบได้

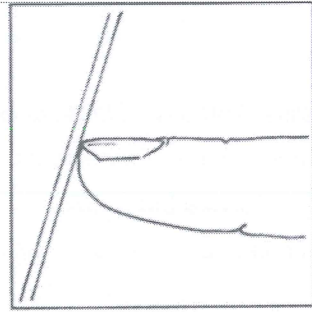
Just Right

ความยาวที่เหมาะสม

Too Long

เล็บยาวเกินไป

Too Short

เล็บสั้นเกินไป

การบรรเลงกีตาร์คลาสสิกโดยเฉพาะในปัจจุบันนี้มีความจำเป็นที่จะต้องใช้เล็บช่วยในการดีดสายมากขึ้น เนื่องจากความหลากหลายของบทเพลง วิธีการต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมานี้เป็นเพียงแนวทางเท่านั้น การที่จะพบการสร้างเสียงที่ไพเราะได้นั้น จะต้องผ่านกระบวนการทดลองและอาศัยการสังเกตรวมทั้งการฟังอย่างตั้งใจในระดับและในช่วงเวลาหนึ่ง จึงจะทำให้เกิดความสำเร็จขึ้นได้

ບັນດາບຸກຄົນ

Gliss, Anthony. *Classical Guitar Pedagogy, Book 1*, USA: Mel Bay, 1997.

Taylor, John. *Tone Production On The Classical Guitar*. London: Musical New Service Ltd., 1978.

Tennant, Scott. *Basic Classical Guitar Method, Book 1*. USA: Alfred Publishing, 2004.

Tennant, Scott. *Basic Classical Guitar Method, Book 2*. USA: Alfred Publishing, 2004.

Tennant, Scott. *Pumping Nylon. California*: Alfred Publishing, 1995.